

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023 (skrajne daty)

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Kultura regionu
Kod przedmiotu*	IC4/48/F
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	1 rok, sem. II
Rodzaj przedmiotu	przedmiot do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Ewa Oronowicz-Kida (autorka programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2			15						1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**Zaliczenie z oceną****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Podstawowa wiedza z zakresu specyfiki językowej Rzeszowszczyzny; wiedza z zakresu historii i geografii Rzeszowszczyzny; ogólna orientacja dotycząca zagadnienia kultury narodowej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Pogłębienie wiedzy dotyczącej kultury Ziemi Rzeszowskiej oraz prowadzonych na jej terenie badań etnograficznych i językowych.
C ₂	Prezentacja współczesnej kultury ludowej Rzeszowszczyzny (ze szczególnym uwzględnieniem folkloru słownego).
C ₃	Zdobycie umiejętności samodzielnej analizy językowo-kulturowej tekstów reprezentujących język mówiony mieszkańców południowo-wschodniej Polski.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student(ka) zna związki pomiędzy językiem i kulturą oraz charakteryzuje kulturę regionu w aspekcie specyficznych dla niego faktów językowych.	K_W03
EK_02	Student(ka) potrafi analizować informacje związane z językiem mieszkańców Rzeszowszczyzny pod kątem ich związków z kulturą; posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu językoznawstwa i kulturoznawstwa.	K_U08
EK_03	Student(ka) posiada pogłębione umiejętności samodzielnego gromadzenia językowego materiału badawczego, doboru metod i narzędzi badawczych oraz dokonania prezentacji opracowanych zagadnień.	
EK_04	Student(ka) ma świadomość znaczenia języka w kształtowaniu odrębności regionalnej, dziedzictwa regionalnego.	K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
-

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Związki między językiem regionu i kulturą regionu.
2. Badania etnograficzne Rzeszowszczyzny źródłem informacji o języku mieszkańców jej wsi.
3. Współczesny folklor słowny (świecki i religijny) Ziemi Rzeszowskiej i jego związki z rzeczywistością pozajęzykową.
4. „Osobliwy” folklor słowny Lasowiaków.
5. Zróżnicowanie gwarowe Rzeszowszczyzny w przeszłości i współcześnie.
6. Antroponimia nieoficjalna mieszkańców wsi regionu rzeszowskiego.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.4 Metody dydaktyczne

Elementy wykładu z prezentacją multimedialną, praca w grupach, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	ocena prezentacji, obserwacja w trakcie zajęć	konwersatorium
EK_02	ocena wypowiedzi w trakcie zajęć, kolokwium	konwersatorium
EK_03	ocena wypowiedzi w trakcie zajęć, kolokwium	konwersatorium
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	konwersatorium

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena z przedmiotu jest wypadkową:

- oceny z kolokwium zaliczeniowego: 40% ostatecznej oceny
- oceny z przygotowanej prezentacji: 40% ostatecznej oceny
- oceny aktywności na zajęciach: 20% ostatecznej oceny

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, napisanie referatu itp.)	7
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Czopek S., *Rzeszów-Rzeszowszczyzna. Przeszłość daleka i bliska*, Rzeszów 2000.
Karaś M., *O ludowych gwarach Rzeszowszczyzny*, [w:] *Z dziejów kultury i literatury Ziemi Przemyskiej*, pod red. S. Kostrzewskiej-Kratochwilowej, Przemyśl 1969, s. 41-56.
Kłóskowska A., *Kultura*, [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy wiedzy kulturze*, pod red. A. Kłóskowskiej, Wrocław 1991, s.17-49.
Tołstoj N. I., *Język a kultura (niektóre zagadnienia słowiańskiej etnolingwistyki)*, [w:] *Etnolingwistyka* 5, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 1992, s.15-25.

Literatura uzupełniająca:

Kolberg O., *Dzieła wszystkie*, t. 35: *Przemyskie*, Wrocław-Poznań 1964.
Kolberg O., *Dzieła wszystkie*, t. 48: *Tarnowskie-Rzeszowskie*, Wrocław-Poznań 1967.
Kotula F., *Folklor słowny osobliwy Lasowiaków, Rzeszowiaków i Pogórzan*, Kraków 1969.
Kwaśnicka A., *Polsko-ukraińskie związki leksykalne w zakresie obrzędowości weselnej w gwarach okolic Przemyśla*, Kraków 2005.
Oronowicz E., *Przezviska motywowane nazwiskiem lub przezviskiem w gwarach dawnego powiatu jarosławskiego*, [w:] *Z polszczyzny historycznej i współczesnej*, pod red. T. Ampel, Rzeszów 1995, s. 111-117.
Oronowicz E., *Przezviska w gwarach dawnego powiatu jarosławskiego (analiza semantyczna, wpływy wschodniosłowiańskie i południowokresowe)*, *Rozprawy Sławistyczne* 15, Lublin 1999, s. 11-25
Oronowicz-Kida E., *Emocjonalność ludowych antroponimów nieoficjalnych*, [w:] *Funkcja emocjonalna jednostek językowych i tekstowych*, pod red. K. Wojtczuk, A. Wierzbickiej, Siedlce 2004, s. 177-182.
Oronowicz-Kida E., *Współczesne ludowe maryjne pieśni peregrynacyjne z powiatu jarosławskiego*, [w:] *Język religijny dawniej i dziś*, pod red. S. Mikołajczaka, ks. T. Węclawskiego, Poznań 2005, s. 475-480.
Oronowicz-Kida E., *Nazywanie wspomóżycieli dusz w ludowych pieśniach pogrzebowych z Cewkowa w powiecie lubaczowskim*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Językoznawstwo 2” 2005, s. 69-75.
Oronowicz-Kida E., *Cechy gwarowe w przyspiewkach ludowych z Radawy w powiecie jarosławskim*, „Studia Philologica”, pod red. J. Pasterskiej, R. Mnicha, E. Pszenycznego, Drohobycz 2005, s. 337-343.
Oronowicz-Kida E., *Nowa rzeczywistość społeczno-gospodarcza we współczesnych piosenkach zespołu folklorystycznego z Piwody w powiecie jarosławskim*, [w:] *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji*, pod red. A. Naruszewicz-Duchlińskiej, M. Rutkowskiego, Olsztyn 2006, s. 227-233.
Oronowicz-Kida E., *Emocjonalność ludowych pieśni religijnych z powiatu jarosławskiego*, [w:] *Wokół językowej funkcji emocjonalnej. Fakty dawne i współczesne*, pod red. K. Wojtczuk, V. Machnickiej, Siedlce 2006, s. 175-181.
Oronowicz-Kida E., *Język współczesnych piosenek zespołu folklorystycznego z Piwody (w województwie podkarpackim) świadectwem troski o tradycyjną kulturę ludową*, [w:] *Sytuacja sztuki, spojrzenie na przelocie XX i XXI wieku. Zbiór studiów*, pod red. R. Bobryka, Siedlce 2007, s. 27-36.
Oronowicz-Kida E., *Rzeszowszczyzna w polskich badaniach etnograficznych i dialektologicznych*, [w:] *Literatura i język wczoraj i dziś*, pod red. E. Błachowicz, J. Lizak, Rzeszów 2007, s. 41-56.
Oronowicz-Kida E., *Wyrazy nacechowane ekspresywnie we współczesnych ludowych przyspiewkach weselnych z powiatu jarosławskiego*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis

sis. Folia 62. Studia Linguistica IV" 2008, s. 226-234.

Przybylska R., *O formule ludowych zamawiań chorób na Podkarpaciu*, [w:] *Kultura wsi podkarpackiej*, pod red. H. Kurek, F. Tereskiewicz, Kraków 2000, s. 95-109.

Ruszel K., *Leksykon kultury ludowej w Rzeszowskim*, Rzeszów 2004.

Taras B., „A ty babo jadawito...” *Kulturowy prowadzącego językowy obraz kobiety w folklorze rzeszowskim*, „Zeszyty Naukowe WSP w Rzeszowie. Seria Filologiczna. Językoznawstwo 6” 2001,, z. 39, s. 71-86.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej